

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

Człowiek wobec niestałości świata. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów Księgi Kohelecia. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Księga Kohelecia

EPOKA

Starożytność

CZAS WYPOWIEDZI

ok. 4 min

OPRACOWANIE

nauczyciele Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Od zarania dziejów człowiek otacza się różnymi rzeczami i rzadko myśli o tym, że to wszystko kiedyś przepadnie. Dopiero w obliczu straty - zarówno tej materialnej, jak i duchowej - przypomina sobie o niestałości świata. W takim razie jak żyć, jeśli nic nie jest pewne? Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie, ale pewne wskazówki można znaleźć w literaturze.

Z LEKTURY

sceny i postacie z
lektury bazowej
omówione pod tezę

Niestalość świata jest głównym tematem Księgi Koheleta. Jej autor mówi o sprawach doczesnych: „marność nad marnościami - wszystko marność”. Wie, że nie warto podporządkowywać im całego życia. Kohelet dochodzi do takiego wniosku, bo sam zdobył wszelkie ziemskie dobra (jak np. domy, ogrody, zwierzęta, bogactwo), ale szybko okazały się one bezwartościowe. Podobnie doświadczył w życiu radości, ale nie mógł zrozumieć, jakie płyną z niej korzyści. Zdaniem Koheleta równie bezużyteczne są władza czy mądrość. Pozycje społeczne są tymczasowe, a wiedza wiąże się z cierpieniem, ponieważ osoba uczona zdaje sobie sprawę z faktu przemijania. Z drugiej strony głupota też nie popłaca, bo często prowadzi do złych uczynków.

Kohelet poucza również, że przemijanie leży w naturze każdego stworzenia, także ludzi. Wszyscy na sam koniec obrócą się w proch, a po każdym pokoleniu przyjdzie następne, ponieważ taka jest naturalna kolej rzeczy. Poza tym mędrzec podkreśla, że życiem człowieka rządzi przypadek, więc niczego nie można być pewnym.

Mimo to nie należy rezygnować z tego, co ziemskie. Wręcz przeciwnie - powinno się doświadczać radości i korzystać z wszelkich darów od Boga. Trzeba też cieszyć się młodością, bo ta szybko przemija, podobnie jak wszystko na świecie. Jednak przede wszystkim należy być posłusznym Bogu i przestrzegać przykazań, ponieważ na Sądzie Ostatecznym człowiek będzie rozliczany właśnie za swoje czyny. Kohelet nie zachęca więc do tego, żeby całkowicie porzucić dobra materialne, zaleca natomiast, by odnaleźć w życiu wyższą, trwałą wartość.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

Ulotność tego, co doczesne, obrazuje też mit o Heraklesie. Heros miał kiedyś żonę i dzieci. Przez kilka lat wiodł szczęśliwe, rodzinne życie, aż pewnego razu wpadł w niekontrolowany szal i zamordował swoich bliskich. W jednej chwili stracił wszystko, co kochał. Mimo to nie poddał się - od razu poszedł do wyroczni delfickiej, żeby się dowiedzieć, jak może odpokutować swój czyn. To jednak niejedyny raz, kiedy Herakles cierpiał po stracie kogoś bliskiego. Jego drugie małżeństwo również skończyło się tragicznie. Tym razem powodem była... zazdrość. Dejanira chciała mieć męża na wyłączność, ale w swoich działaniach posunęła się o krok za daleko. Zaślepiona zazdrością dała mężowi koszulę upraną we krwi centaura. Spodziewała się, że po jej założeniu Herakles stanie się bezwzględnie oddanym małżonkiem, niestety efekt był zupełnie inny. Ubranie przywarło do ciała herosa i zaczęło powodować ogromny ból. Na widok męki swojego męża Dejanira odebrała sobie życie. W ten sposób

Herakles znów stracił ukochaną osobę. Z rozpaczy chciał się spalić na stosie pogrzebowym, ale bogowie mieli co do niego inne plany. Trafił na Olimp, gdzie wreszcie zyskał nieśmiertelność.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Podsumowując - wszystko przemija: dobra materialne, uczucia, wartości, zdrowie, a wreszcie samo życie. Człowiek nie powinien więc przywiązywać się do świata ani szukać w nim szczęścia. Według Księgi Koheleta, żeby nadać istnieniu sens, trzeba obrać sobie jakiś wzniosły cel, na przykład wierność Bożym przykazaniom. Podobne wnioski można wyciągnąć z opowieści o Heraklesie, który za życia każdą chwilę szczęścia przypłacał cierpieniem - i odwrotnie. Spokój odnalazł dopiero w krainie nieśmiertelności.